

9

16. listopadu 2007

ROČNÍK 17

V ČÍSLE:

Mimořádné ocenění vědecké práce prof. F. Mezihoráka, CSc., Dr. h. c. • Představujeme: prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc. • Diskuse, názory, ohlasy

Prof. J. Nechutová, proslovitelka letošní přednášky na počest J. L. Fischera, se spolu s rektorem UP a dalšími akademickými funkcionáři UP zúčastnila pietního aktu, který proběhl ve výroční den narození J. L. Fischera 6. 11. na neředinském hřbitově. Rektor UP zde odhalil informační desku a položil k hrobu prvního rektora UP květiny (snímek ve výřezu).

(Informace k výroční přednášce J. L. Fischera níže.)

-red-, foto -mo- a -tj- ▶

K počtě J. L. Fischera hovořila prof. J. Nechutová

■ „Otcové synům. Latinská kontinuita Západu“ byl výstižný název přednášky, kterou při příležitosti tradiční upomínky významu osobnosti prof. J. L. Fischera pronesla 6. 11. prof. J. Nechutová, profesorka Ústavu klasických studií FF Masarykovy univerzity v Brně. Zhruba dvě stovky příchodců tak měli v Arcibiskupském paláci jedinečnou možnost vyslechnout nemalou zajímavých souvislostí, které prof. J. Nechutová přiblížila prostřednictvím těch částí latinských textů, jež demonstrují kontinuitu období pozdní antiky až po vrcholný středověk.

Jak uvedla prof. J. Nechutová v úvodu, po celý svůj odborný život se věnuje latinské medievistice, filologii latinského středověku, která je specializací klasické filologie. Její citlivost – coby latinského medievisty – je přispět v nejširším slova smyslu k porozumění kulturní historii. Její kontinuitu nachází prof. J. Nechutová v obsahu textů, z nichž vyplývá, že především tradované vzdělání, mravnost, zbožnost či životní moudrost byly předávány z příslušníků starší generace na generaci mladší. Ale nejen to lze najít v dokumentech, s nimiž latinský medievista pracuje. Pro odbornou i neodbornou veřejnost

bylo jistě zajímavé slyšet např. poznámku o rozdílech mateřského a otcovského jazyka, tedy o rozdílech v předávání moudra v období pozdní antiky (otec synu) a středověku (duchovní otec synu). *Středověkou latinu označil její přední teoretik K. Langosch jako Vatersprache – řeč otcovskou, oproti národním, mateřským jazykům. Má tím být řečeno, že latina nebyla ve středověku pro nikoho mateřštinou, a zároveň i to, že sloužila jako dorozumivací nástroj intelektuálního světa, tehdy čistě mužského. Národnímu jazyku se chlapec naučil u maminky, v ženské pospolitosti tet, babiček a jiných ženských příbuzných, prostě doma; teprve když bral rozum, vyměnil domácí prostředí za přísné školní prostředí plné mužské autority, jež se chlapcům a mladým mužům stala autoritou otcovskou,* sdělila prof. Nechutová.

Tématem k obsáhlejší diskusi by jistě mohlo být i její další sdělení odkazující k období raného středověku, k patristické literatuře, křesťanské literatuře od jejich počátků asi do 5.–6. století, v níž lze, jak prof. J. Nechutová uvedla, jen s obtížemi nalézt „vzkaz“ vlastnímu potomstvu. *Pro vznikající křesťanské obce a pro*

Dokončení na str. 6

Jmenování nových profesorů vysokých škol

■ Na návrh vědeckých a uměleckých rad vysokých škol jmenoval prezident republiky V. Klaus 5. 11. ve Velké aule Karolina osmdesát sedm nových profesorů vysokých škol. Mezi nově jmenovanými jsou i další čtyři profesori z UP, a to **prof. M. Šebela, Dr.** (Přírodovědecká fakulta UP), který byl na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity v Brně jmenován pro obor Biochemie, **prof. M. Kolář, Ph.D.** (Lékařská fakulta UP), jmenovaný rovněž na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity pro obor Mikrobiologie, **prof. J. Luska, CSc.** (Pedagogická fakulta UP), jmenovaný na návrh Vědecké rady Univerzity J. E. Purkyně Ústí nad Labem pro obor Hudební teorie a pedagogika, a **prof. P. Kaňovský, CSc.** (Lékařská fakulta UP), jmenovaný na návrh Vědecké rady UP pro obor Neurologie.

Blahopřejeme.

-red-

Kandidáti na děkana Právnické fakulty UP se představili

■ Reakreditace magisterského a akreditace doktorského studijního programu, podpora odborného růstu pracovníků fakulty a jejich vědecké činnosti, rozšíření skladby předmětů, zapojení do programů evropských univerzit a další témata zazněla v aule PF UP 13. 11. při veřejné prezentaci kandidátů na děkana Právnické fakulty UP a jejich volebních programů. Prezentace a následné diskuse, které moderoval JUDr. Mag. Iur. M. Malacka, Ph.D. (na snímku vlevo), se zúčastnili tři uchazeči o nejvyšší akademickou funkci na fakultě, a to (na snímku zprava) prof. M. Hrušáková, CSc., JUDr. P. Langer, Ph.D., a doc. N. Šišková, Ph.D.,

Dokončení na str. 2

Univerzita Palackého
pořádá
dne 24. 11. 2007 od 9 do 13 hodin
Den otevřených dveří.

Akce je určena široké veřejnosti, zejména uchazečům o studium na vysoké škole. Zájemci o studium mohou navštívit všechny fakulty, kde jim pracovníci studijního oddělení zodpoví dotazy týkající se studia a ubytování na vysokoškolských kolejích. Budou zde rovněž k dispozici informační materiály o přijímacích zkouškách, podklady k jejich přípravě, přihlášky ke studiu apod.

Podrobný program *Dne otevřených dveří* na jednotlivých fakultách a pracovištích UP včetně doprovodných akcí najdete na adrese <http://www.upol.cz/skupiny/uchazeci/den-otevrenych-dveri/>.

Mimořádné ocenění vědecké práce prof. F. Mezihoráka, CSc., Dr. h. c.

■ Prof. F. Mezihorák, CSc., osobnost neodmyslitelně spjatá s revolučním děním nejen na Univerzitě Palackého, byl 8. 11. poctěn udělením nejvyššího akademického ocenění – titulu doctor honoris causa v oboru Pedagogika a andragogika. Dostalo se mu jej za zásluhy o evropské vzdělávání a dlouholetou spolupráci s maďarskými vědci a pedagogy, a to od jedné z nejstarších evropských vysokých škol Universitas Quinqueecclesiensis v Pécsi.

Emeritní senátor, předseda Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu ČR, se po dobrovolném odchodu z tzv. vysoké politiky naplno vrátil k vědecké a pedagogické práci na Pedagogické fakultě UP, kde je nyní vedoucím její Katedry společenských věd. Právě za tuto činnost se mu dostalo tohoto výjimečného mezinárodního

▲ Mezi účastníky slavnostního předání byli kromě prof. F. Mezihoráka, CSc., Dr. h. c. (třetí zleva) také (zleva) doc. M. Sári (Univerzita Pécs), prof. A. Nelešová, CSc., vedoucí Katedry primární pedagogiky PdF UP, rektor UP prof. L. Dvořák, CSc., doc. K. Vításková, Ph.D., proděkanka PdF UP, a RNDr. L. Šnevajs, náměstek primátora statutárního města Olomouce

Univerzita v Pécsi byla založena již v roce 1367, je jednou z nejstarších univerzit v Evropě, dnes je s pětaticeti tisíci studenty též největší vysokou školou v Maďarsku.

-red-, -rp-, -as-, foto archiv PdF UP

ocenění; jeho součástí je i čestná profesura, jež vyjadřuje právo vykonávat přednášky na tamní Fakultě humanitních věd.

Prof. F. Mezihorák, CSc., Dr. h. c., je nositelem mnoha domácích i zahraničních ocenění a vyznamenání, včetně Ceny města Olomouce, a tato pocta nepochybně patří k těm nejvýznamnějším. Netýká se přitom jen jeho osoby, ale důležitá je i pro prestiž jeho mateřské fakulty a univerzity, neboť to je jedna z vysoce hodnocených položek při zvažování úrovně vysoké školy.

Úspěch dalšího absolventa Přírodovědecké fakulty UP

■ Mgr. M. Mistrík, student doktorského studijního programu Biochemie na Přírodovědecké fakultě UP, dlouhodobě působící v zahraničí, přispěl svými experimenty k dalšímu poznání mechanismu oprav poškození DNA. Článek, jehož je spoluautorem, popisuje dosažené výsledky v těchto dnech v prestižním časopise *Nature*. (Sartori AA, Lukas C, Coates J, Mistrik M, Fu S, Bartek J, Baer R, Lukas J, Jackson SP: *Human CtIP promotes DNA end resection*. *Nature*. 2007 Oct 28; [Epub ahead of print] – viz <http://dx.doi.org/10.1038/nature06337>.)

Mgr. M. Mistrík zpracovává pod vedením prof. M. Strnady doktorskou práci na téma *Studium molekulárních mechanismů buněčného cyklu*.

-vk-, -red-

Návštěva italského velvyslance

■ V rámci své návštěvy Olomouce zavítal 6. 11. na UP velvyslanec Itálie J. E. F. Pigliapoco, kde se setkal s rektorem prof. L. Dvořákem a studenty italštiny. V programu jeho olomouckého pobytu byla také setkání s dalšími významnými představiteli města a kraje – Mons. J. Grauberem, primátorem M. Novotným, hejtnanem RNDr. I. Kosatíkem aj., prohlídka historického centra Olomouce, návštěva litovelského pivovaru a firmy Orre-ro ve Třech Dvorech.

-red-, foto -tj-

Téma: Katolická církev v období rozpadu Československé republiky

■ V návaznosti na konferenci z roku 2006 *Katolická církev v první Československé republice 1918–1938* se 25. 10. v prostorách rotundy CMTF UP konala mezinárodní konference *Katolická církev v období rozpadu Československé republiky (1939–1945)*. Konference vzešla ze spolupráce Katedry církevních dějin a dějin křesťanského umění, Katedry církevního práva CMTF UP s Historickým ústavem Katolické univerzity v Ružomberku a Společností pro dialog církve a státu.

Doc. P. Zubko ve svém referátu *Církevní organizace na Slovensku v letech 1937–1939* analyzoval problematiku územního a církevního jurisdikčního rozložení diecézí na území Slovenska, prof. M. Trapl referátem *Zneužití svatováclavské tradice* poukázal na jednotlivé případy nacistické manipulace se svatováclavskou tradicí, prof. F. X. Halas v příspěvku *Reakce Svatého stolce na Mnichov a na 15. březen* dokumentoval nesouhlasnou stanovisku papeže k vývoji po mnichovské mocenské dohodě. Doc. M. Kouřil příspěvkem *Olomoucká arcidiecéze za II. světové války* poukázal vedle pronásledování duchovních na celkovou atmosféru v temných letech nacistické okupace a doc. V. Cěkota referátem *Několik poznámek k rukopisu o odbojové činnosti na Olomoucku* díky písemnému svědectví

J. Sedláčka *O porobě* osvětlil některé detaily odbojové činnosti. Dr. J. Majkov referátem *165 dnů druhé republiky* a analýzou pastýřských listů z počátku protektorátu prokázal kontinuitu biskupských listů s výstražným tónem protifašistické encykliky *Mit brennender Sorge* papeže Pia XI. Dr. D. Němec tématem *Změny v řízení české dominikánské provincie 1938–1945* prezentoval složitou etapu správy dominikánů nejen v Čechách, ale i na Slovensku a ThLic. J. Larisch referátem *Katolická akce v olomoucké arcidiecézi v letech 1935–1945* shrnul konkrétní projevy duchovně pastoračního projektu v olomoucké arcidiecézi. ThLic. T. G. Biňovec příspěvkem *Bohuslav Jarolímek, trpětel pro boží věc* vylíčil pohnuté osudy tohoto velikána premonstrátní. Cyklus prezentací konference pak završila Mgr. J. Jonová referátem *Reflexe židovského původu olomouckého arcibiskupa prof. T. Kohna, „Obět rasové teorie“ nebo „Žid, který zneužil arcibiskupský úřad“*, ve kterém na základě soudobých novinových periodik demonstrovala absurditu nacistické antisemitské propagace.

Podobně jako minulý rok i letošní příspěvky účastníků konference budou publikovány ve sborníku.

ThLic. V. Hlinka, Katedra církevních dějin CMTF UP

Ateliér Grafika 1 v Uměleckém centru UP

▲ M. Hlinovská: *Bez názvu*, technika šablona, 2007

je dotvářeno studentovou individualitou. Tak se může v ideálním případě vytvořit kontinuita mezi tím, co bylo, je a bude, uvedl mj. v úvodním slovu prof. J. Lindovský, vedoucí pražského ateliéru.

Výstava potrvá do konce listopadu.

■ Průřez tvorbou studentů Ateliéru grafiky AVU představuje výstava s názvem *Grafika 1*, jejíž vernisáž proběhla 8. 11. v přízemí UC UP. *Ateliér Grafika 1* má jistotou tížďadost navázat v oboru grafické tvorby na to, co historie vytvořila, co z ní zůstává jako obecně platné a živé. To se pak může stát a stává se obsahem aktuálního vzdělání. Zákonitě se mísí a roste s dobovým viděním světa a bez ustání

-red-

Kavkazské konflikty

■ O podstatě konfliktů v oblasti mezi Černým a Kaspijským mořem se mohli dovědět účastníci besedy s aktivistou Nezávislého sociálně ekologického hnutí – Nesehnutí M. Štefancem. Setkání, které naplnilo filmový sál UC UP do posledního místa, uspořádala 30. 10. Agentura rozvoje a humanitární pomoci Olomouckého kraje, o. p. s.

-red-, foto archiv ARPOK

Kandidáti na děkana...

Dokončení ze str. 1

JUDr. L. Michna, Ph.D., LL.M., se omluvil ze zdravotních důvodů. Podle informací předsedy Akademického senátu PF UP dr. J. Sovinského pátý kandidát doc. V. Fiala, CSc., stáhl svoji kandidaturu na zasedání fakultního senátu 31.10.

Volební programy všech čtyř kandidátů na funkci děkana PF UP jsou k dispozici na adrese <http://www.upol.cz/fakulty/pf/organy-pf/akademicky-senat-pf-up>.

Volba kandidáta na děkana se uskuteční dne 21. 11. od 17 hodin v rotundě PF UP.

-red-, foto na str. 1 -tj-

Konference III. interní kliniky FNO a LF UP k aktualitám v endokrinologii

■ V kongresovém zařízení Regionálního centra Olomouc se 24. 10. konala v pořadí již šestá pracovní konference III. interní kliniky, tentokrát na téma *Aktuální endokrinologie*, organizovaná ve spolupráci se Spolkem lékařů ČLS JEP v Olomouci pod záštitou rektora UP v Olomouci prof. L. Dvořáka, CSc., děkana LF UP prof. Z. Koláře, CSc., a ředitele FNO MUDr. R. Maráčka.

Problematicke endokrinologie se pracovníci III. interní kliniky věnují pod vedením doc. Z. Fryšáka, CSc., již řadu let. Endokrinologie se stala jedním z nosných profilových oborů kliniky. Během této doby byla na zmíněné téma přednesena řada odborných sdělení, a to jak na domácích, tak i na zahraničních fórech. Také publikační aktivita pracovníků kliniky týkající se této problematiky je rozsáhlá. Proto byla aktuální endokrinologie zvolena za hlavní téma dalšího pracovního setkání III. interní kliniky a doc. Z. Fryšák se stal hlavním koordinátorem a garantem této akce.

Jednání konference, které bylo rozděleno do sekce lékařské a sekce zdravotních sester, se zúčastnilo téměř 100 lékařů a 140 zdravotních sester z Olomouckého, části Moravskoslezského a Zlínského kraje, které představují přirozenou spádovou oblast FNO; bylo přítomno také několik desítek studentů LF UP.

V prvním bloku lékařské sekce zazněly přehledové přednášky pozvaných předních odborníků – endokrinologů. Úvodní přednášku věnovanou současnému pohledu na diagnostiku a léčbu chorob hypotalamo-hypofyzární oblasti přednesl doc. V. Hána, CSc., z III. interní kliniky I. LF UK a VFN v Praze, vědecký sekretář České endokrinologické společnosti. Zvláště se věnoval endokrinním poruchám po kraniocerebrálních úrazech a novinkám v léčbě akromegalie. Doc. J. Čáp, CSc., vedoucí subkatedry endokrinologie II. interní kliniky LF UK a FN v Hradci Králové, se ve svém sdělení zaměřil na problematiku aspirační cytologie a ultrazvukového vyšetření štítné žlázy. Následující sdělení prof. P. Broulíka, DrSc., našeho předního osteologa z III. interní kliniky I. LF UK a VFN v Praze, bylo věnováno diferenciální diagnostice hyperkalcemických stavů. Doc. P. Vlček, CSc.,

přednosta Kliniky nukleární medicíny a endokrinologie II. LF UK a FN v Motole, pak přítomně seznámil se současnou pozicí nukleární medicíny v endokrinologii. První blok přednášek uzavřela MUDr. J. Vrbíková, Ph.D., z Endokrinologického ústavu v Praze, která se zabývala problematikou hyperandrogenních stavů. Všechny přednášky byly provázeny bohatou diskusí, která pokračovala i během přestávk v kuloárech.

Ve druhém bloku sekce lékařů se doc. I. Oborná, Ph.D., z Porodnicko-gynekologické kliniky LF UP a FNO věnovala možnosti užívání fytoestrogenů jako HRT a lékovým interakcím těchto látek. Následovaly přednášky lékařů pořádatelů pracoviště. MUDr. J. Zahálková, Ph.D., přednesla sdělení zaměřené na cévní komponentu kostní nemoci při selhání ledvin. Svě dlouholeté zkušenosti s péčí o nemocné podstupující operaci nadledvin shrnul ve svém příspěvku doc. Z. Fryšák, CSc., který vyzdvihl úspěšnou spolupráci III. interní kliniky s lékaři Urologické kliniky LF UP a FNO, kteří jako první v České republice začali provádět laparoskopické adrenalectomie. V následující přednášce MUDr. D. Karásek, Ph.D., seznámil přítomné s problematikou asociace autoimunitní tyreoiditidy a neplodnosti žen. Lékařský blok pak uzavřely tři kasuistická sdělení MUDr. M. Halenky, Ph.D. (Paratyreoidální pseudocysta, vzácná příčina hyperparatyreóza), MUDr. J. Minaříka (POEMS syndrom) a MUDr. D. Jackuliakové (Polyglandulární autoimunitní endokrinní deficitní syndrom).

Velkému posluchačskému zájmu se těšila i sesterská sekce, která se konala již počtvrté a kterou zorganizovala vrchní sestra III. interní kliniky FNO S. Fíšarová. Nelékařští zdravotníci pracovníci zahrnuli do prvního bloku přednášek problematiku péče o nemocné s chorobami štítné žlázy a štítných tělísek. Další sdělení se týkala péče o pacienty po operacích hypofýzy, o nemocné s Addisonovou chorobou a endokrinní orbtopatií. Poslední blok přednášek byl věnován dalším tématům profilových oborů III. interní kliniky.

MUDr. D. Karásek, Ph.D.,
III. interní klinika FNO a LF UP; redakčně kráceno

Diskuse o umístění radarové základny na území České republiky

■ V pondělí 5. 11. se na Katedře politiky a evropských studií FF UP uskutečnila debata na téma *Evropská bezpečnost a zájmy ČR: role NATO, EU a USA (a případ radarové základny v ČR)*. Na otázky projektů společné evropské obrany a role, kterou hraje na jejím utváření NATO či USA, se snažili odpovědět poslanec a předseda Výboru pro evropské záležitosti O. Liška a analytik Mezinárodního politologického ústavu MU v Brně J. Závěšický.

Nepoměr vojenských sil

Besedu zahájil J. Závěšický krátkým úvodem věnovaným rozložení vojenských sil ve světě. Zmínil se o dvou pilířích bezpečnosti, americkém – tedy tom silnějším, a evropském pilíři v rámci NATO, jehož hlavní nevýhodou je jeho nejednotnost. Dle názoru J. Závěšického je pro společnou bezpečnost i obranou politiku Evropy zásadní, aby došlo k průniku politické a vojenské spolupráce, zbrojního průmyslu a budování ozbrojených sil. Závěšický dále upozorňuje na to, že Evropa má velkou nevýhodu oproti Spojeným státům v tom, že nemá jednotnou zbrojní politiku.

USA versus NATO – spojenci či protihráči?

Poté před studenty předstoupil poslanec Liška, který se ve svém výkladu zaměřil především na vztah EU a USA. Liška tvrdí, že není zájmem Spojených států posílit naši vojenskou obranu, ale spíše narušení a oslabení vojenských snah Evropy. Je přesvědčen o tom, že NATO není z pohledu USA bráno z hlediska bezpečnosti vážně, ale pro Evropu znamená hlavní pilíř transatlantické bezpečnosti. Zde tedy spočívá určitá nejednotnost pohledu. V otázce referenda je zásadně proti. Dle jeho slov nepatří otázka bezpečnosti do veřejného hlasování. *Referendum neznamená automaticky větší kvalitu demokracie*, uvedl. Dále však podotkl, že je velmi nezodpovědné protlačit takové téma, které rozděluje českou společnost, pouze převahou několika málo hlasů. On sám by byl pro přehodnocení celého projektu.

Závěr besedy patřil shodě v názoru, podle něj není správné orientovat se pouze na zájmy Evropské unie nebo pouze na zájmy Spojených států. Tyto dvě strany nemusí být nutně v opozici, ale bylo by dobré najít společnou řeč.

K. Borovková

Týden fascinovaný světlem

■ Přírodovědecká fakulta UP ve spolupráci s Akademií věd ČR zvala v minulém týdnu zájemce z řad veřejnosti na sérii populárně-vědeckých přednášek v rámci *Týdne vědy a techniky*, letos s podtitulem „Fascinace světlem“. Od 5. do 9. 11. bylo možno dovědět se řadu novinek z optiky i ostatních oblastí výzkumu – o zrakových klamech, o využití světla při zkoumání molekul či při chemických analýzách i o výzkumu kosmického záření v mezinárodním projektu Auger.

O digitální fotografii hovořil ve své přednášce RNDr. J. Ponec, CSc. (na snímku), z Katedry optiky PříF UP 9. 11. v prostorách Děkanátu PříF UP.

-to-, -red-, foto -tj-

Mediální krajina dneška – možnost sebeprezentace?

■ Po náhledech do žurnalistické praxe v přednáškách pánů J. Ungera (šéfredaktor Aktuálně.cz) a Z. Sámala (ředitel zpravodajství ČT) převzal v úterý 30. 10. štafetu PhDr. J. Volek, Ph.D., vyučující na Fakultě sociálních studií MU v Brně. V přednášce nazvané *Proměny televizního publika v éře digitalizace* uvedl posluchače do dnešní situace publik.

Podle J. Volka je dnes součástí nějakého publika každý z nás, i ti, kteří doma nemají televizi ani rozhlas a noviny si nekupují. Uvedl existenci tzv. „reklamního smogu“, totiž že reklama je naprosto všude kolem a nedá se jí vyhnout.

Na komentář Z. Sámala ke specializaci médií (viz článek z minulého čísla *Kam směřuje ČT*) navázal poukazem na fragmentaci současných publik – média přináší stále silněji diferenciovaný program, éra masového publika končí a toto se začíná rozpadat na stále specializovanější skupiny. Veřejná média by zde měla

splňovat integrační funkci, ale otázka, zda se jim to podaří, je velmi podobná té, kterou položil pan Sámala, a i tentokrát zůstala nezodpovězena.

Dále pan Volek mluvil např. o paradoxu individualizace médií: I když jsou média už z definice v podstatě masová, např. počítače a ještě výrazněji mobilní telefony nás naopak navzájem separují a uzavírají do vlastních světů.

Až téměř do psychologie se přednáška dostala tématem narcizace dnešní společnosti: Všichni se chováme, jako bychom byli neustále pozorováni, nedokážeme být sami, ani s druhými. Média, především televize, nám vyplňují tímto paradoxem vzniklé prázdno.

Je zřejmé, že se naše společnost stala souborem vysoce individualizovaných publik, pojímajících mediální krajiny jako možnost sebeprezentace.

D. Stefanovič, student Katedry žurnalistiky FF UP

▲ V chodbě u fotoateliéru Uměleckého centra UP (3. patro) byla do 30. 11. přístupná výstava s názvem „Desítka“ představující vybranou kolekci plakátů, které vytvořili studenti 3. ročníku Katedry výtvarné výchovy PříF UP v předmětu *Grafický design* pod vedením ak. soch. T. Chorého ve školním roce 2006–2007.

-red-, foto -tj-

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

V Uměleckém centru UP
se ve dnech **22.–23. 11.** uskuteční

2. ročník Festivalu vzdělávání dospělých AEDUCA 2007.

Hlavní téma festivalu:

Výzvy a příležitosti ve vzdělávání dospělých.

Jeho cílem je přispívat k rozšiřování informací o vzdělávání dospělých, celoživotním a distančním vzdělávání a k možnému vytváření sítě zainteresovaných institucí.

Festival vzdělávání dospělých AEDUCA 2007 uzavírá celonárodní akci „Týdny vzdělávání dospělých“, kterou každoročně vyhlašuje Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR.

Jeho součástí jsou odborné konference, Veletrh vzdělávacích institucí a souvisejících služeb, prezentace projektů rozvoje lidských zdrojů, přehlídka rozhlasových a televizních vzdělávacích pořadů, společenský a kulturní program.

Témata odborných konferencí: *Tendry – příležitosti rozvoje lidských zdrojů v malých a středních firmách (hlavní přednáška); Vzdělávání pro sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel; Nové trendy ve vzdělávání manažerů; Vliv ICT (informačních a komunikačních technologií) na způsoby práce a studia; Školy nebo vzdělávací instituce jako centra celoživotního vzdělávání?; Podpora a rozvoj podnikatelů – Podnikatelské líhne.*

Více informací naleznete na internetové adrese www.aeduca.cz.

Pod záštitou děkanky PdF prof. L. Ludíkové CSc. se
v **úterý 27. 11. 2007**

v aule **Pedagogické fakulty UP**
od 10 hod.

uskuteční seminář

Reflexe studia TYFLOPEDIIE očima absolventů.

Se svými postřehy ohledně absolvovaného studia vystoupí absolventi tyflopédie jak denního, tak také kombinovaného studia. Na seminář jsou srdečně zváni studenti, absolventi, laická i odborná veřejnost.

Literárněvědná společnost, pobočka Olomouc,
zve na přednášku

Po stopách nezachytitelného autorského stylu Bohumila Hrabala, kterou prosloví

prof. Sergio Corduas
(Univerzita v Benátkách).

Přednáška se koná v úterý **20. 11. 2007** v 18.30
v učebně č. 18 Katedry bohemistiky FF UP a bude
doplněna projekcí záznamu unikátního rozhovoru
s B. Hrabalem.

Katedra speciální pedagogiky PdF UP
pořádá **21. 11. 2007** od 9 hod. v aule PdF konferenci

Přístup k osobám se specifickými potřebami v zemích EU z pohledu vzdělávání dospělých.

Cílem konference je seznámit odbornou veřejnost se systémy služeb v rámci komplexní péče o dospělé osoby se specifickými potřebami v zemích EU. Navazuje na předchozí semináře, které se zabývaly základními speciálně-pedagogickými systémy a poradenstvím pro osoby se specifickými vzdělávacími potřebami ve státech EU. Jednotlivé příspěvky zúročují výzkumnou práci Katedry speciální pedagogiky v rámci projektu GAČR „Harmonizace přístupů k osobám se specifickými potřebami v kontextu členství České republiky v Evropské unii“.

Seminář bude volně přístupný, není požadován účastnický poplatek.

Podrobnější informace: Mgr. J. Vítová (e-mail: jitka.vitova@post.cz).

Na vaši účast se těší členové
Katedry speciální pedagogiky PdF UP

PŘEDSTAVUJEME

Prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.

Prof. J. Nechutová se věnuje výuce latinské medievistiky na Ústavu klasických studií FF MU. Soustřeďuje se zejména k výchově doktorandů a je řešitelkou několika projektů; v rámci jednoho z nich se při Ústavu klasických studií podařilo vybudovat grantové pracoviště s celostátní působností – pracoviště elektronických databází pro studium latinských a řeckých textů starověku. V současné době se věnuje zejména práci ve výzkumném záměru *Centrum pro dějiny střední Evropy – prameny, země, kultura*, jenž je řešen Historickým ústavem FF MU; v kabinetu pro prameny se podílí na vedení skupiny editorů, jejímž úkolem je pokračovat ve vydávání latinských spisů M. Jana Husa.

Při studiu latiny a klasické řečtiny na vysoké škole, dnešní Masarykově univerzitě, měla J. Nechutová možnost čerpat ze znalostí osobností, jakými byli např. F. Novotný, F. Stiebitz nebo J. Ludvíkovský. Prof. F. Stiebitz vedl její diplomovou práci o T. C. Cyprianovi a jeho traktátu O odpadlých

(De lapsis). Okolnosti i niterný příklon ke křesťanské kultuře později způsobily, že se J. Nechutová orientovala ke středověké latině a stala se svěřenkyňou klasika i medievisty prof. J. Ludvíkovského. Před absolutoriem fakulty a pak i následující rok (1959-1961) pracovala ve Státním archivu v Třeboni. A protože absolvovala studium latiny, dostalo se jí nabídky práce s jednou z rožmberských listinných sbírek, při této příležitosti mohla svou znalost latiny doplnit prací s rukopisnými středověkými texty, tedy praktickou znalostí paleografie. V roce 1961 byla J. Nechutová přijata jako vědecká aspirantka ke studiu filologie latinského středověku na MU. Životním tématem se jí staly traktáty počátků české reformace a pod vedením školitele prof. J. Ludvíkovského začala pracovat na kandidátské práci, jejímž tématem se stal Mikuláš z Drážďan, německý kanonista, jenž se kolem roku 1415 podílel na utváření raného husitského myšlení. Později, už jako kandidátka filologických věd se J. Nechutová začala soustřeďovat k největšímu literárnímu tvůrci a teologickému mysliteli mezi tzv. Husovými předchůdci, M. Matěji z Janova. Právě nauka o eucharistii a eklesiologie M. Matěje z Janova se stala tématem její habilitační práce, již dokončila v roce 1970. K habilitaci samé však došlo v rámci rehabilitačních řízení až v roce 1992. Již dlouho předtím však J. Nechutová připravovala, později s kolegy v pomocných věd

historických H. Krmíčkovou, první edici posledního svazku nejvýznamnějšího díla tohoto Mistra, *Regulae Veteris et Novi testamenti, Pravidla Starého i Nového zákona*. Tato edice vyšla v mnichovském nakladatelství Oldenbourg. Po celou dobu zmiňovaných let se J. Nechu-

tová věnovala mj. pedagogické práci a překládání. V roce 1992 byla J. Nechutová jmenována profesorkou. Záhy se stala vedoucí Ústavu klasických studií, podařilo se jí vytvořit a realizovat magisterskou specializaci studia latinské medievistiky v rámci oboru latinský jazyk a literatura a jako první v českých zemích otevřela na Masarykově univerzitě doktorské studium latinské medievistiky. Právě v této době zaznamenala její působení také Univerzita Palackého, kde na FF napomáhala obnově studia latiny. J. Nechutová byla členkou Vědeckých rad několika univerzit, dodnes je např. členkou VR Evangelické teologické fakulty UK. V roce 1995 byla zvolena děkankou FF MU.

Za své hlavní dílo považuje prof. J. Nechutová – vedle edice *Regulí Matěje z Janova – kompendium Latinská literatura českého středověku do roku 1400*, v němž je poprvé souborně zpracována starší česká literatura psaná latinsky. Kniha byla přeložena do němčiny a ještě v roce 2007 vyjde v nakladatelství Böhlau v Kolíně nad Rýnem.

V průběhu slavnostního zasedání vědeckých rad, na němž přednesla svou přednášku k počtí J. L. Fischera v sále Arcibiskupského paláce, obdržela prof. J. Nechutová z rukou rektora UP prof. L. Dvořáka *Pamětní medaili UP* (na snímku).

Z materiálu -th- vybrala -map-, foto -mo-

HABILITACE A PROFESURY

Fakulta tělesné kultury

Děkan a Vědecká rada FTK UP zvou všechny zájemce na **habilitační přednášku PaedDr. M. Lehnera, Dr.**, odborného asistenta Katedry antropomotoriky a sportovního tréninku FTK UP. Přednáška, která má název *Současné pojetí kondičního tréninku v přípravě sportovců* se koná v rámci habilitačního řízení v oboru Kinantropologie v průběhu veřejné části zasedání Vědecké rady FTK UP dne **3. 12. 2007 v 11 hod.** (NA309 FTK UP). Předložená habilitační práce je vystavena od 22. 10. 2007 v knihovně FTK UP.

Filozofická fakulta

Před Vědeckou radou FF UP proběhla 31. 10. tato řízení: – **profesorské řízení – mim. prof. P. Ďurčo, CSc.**, mimořádný profesor FF Univerzity sv. Cyrila a Metoděje v Trnavě; přednáška „*Komplexně strukturované databáze pro lingvistický a didaktický opis*“. Vědecká rada FF UP schválila návrh na jmenování mim. prof. P. Ďurča, CSc., profesorem pro obor německý jazyk a doporučila děkanovi FF UP postoupit spis k dalšímu řízení.

– **habilitační řízení – PhDr. M. Macková, Ph.D.**, odborná asistentka FF Univerzity Pardubice; přednáška *Úřednictvo 19. století (Sociologicko-správní úvaha o vztahu jedince a systému v habsburské střední Evropě)*. Vědecká rada FF UP schválila návrh na jmenování PhDr. M. Mackové, Ph.D., doцентkou pro obor historie a doporučila děkanovi FF UP postoupit spis k dalšímu řízení.

Katedra biochemie PŘF UP zve
na inaugurační profesorskou přednášku
doc. I. Šafaříka, DrSc.

(Oddělení biomagnetických technik,
Ústav systémové biologie a ekologie AV ČR, v. v. i.,
České Budějovice a PŘF UP)

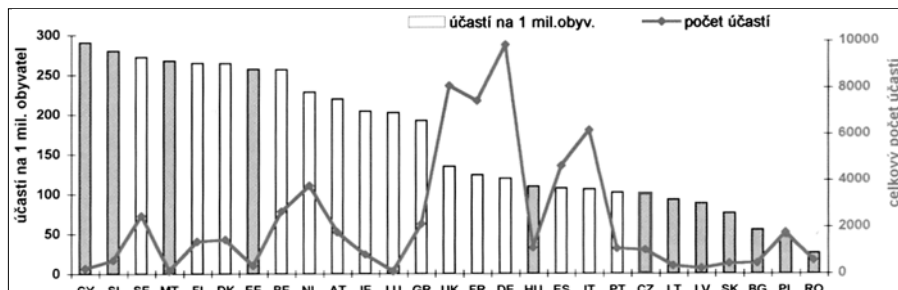
Magnetické nano- a mikročástice v biovědách a biotechnologiích.

Přednáška se uskuteční ve středu **28. 11.** v posluchárně **502 (přízemí)** od 15 hod. v areálu **Bio-centra PŘF UP, Šlechtitelů 11, Olomouc-Holice.**

Přehled účasti v 6. Rámcovém programu a v programu Euratom

Výzvy v 6. rámcovém programu EU jsou ukončeny a k dispozici již jsou statistiky shrnující zapojení ČR do tohoto programu. Při rozdělení 15 811 mil. € z rozpočtu 6. RP byla ukončena kontrakční jednání u 8 861 projektů, na jejichž řešení se bude podílet celkem 69 162 účastníků. Na řešení 830 projektů 6. RP se podílí 1 015 českých týmů, které kontrahovaly souhrnně částku 124,48 mil. €. Čeští účastníci tak představují 1,46% všech účastníků a částka kontrahovaná českými týmy reprezentuje přibližně 0,78% částky, kterou Evropská komise dosud uvolnila z rozpočtu 6. RP. Průměrný rozpočet účasti českého týmu činí cca 184,3 tis. € a český tým požaduje v průměru podporu od EK ve výši 123 tis. €. V prvním grafu je znázorněna účast ČR v 6. RP a komparace s EU-27.

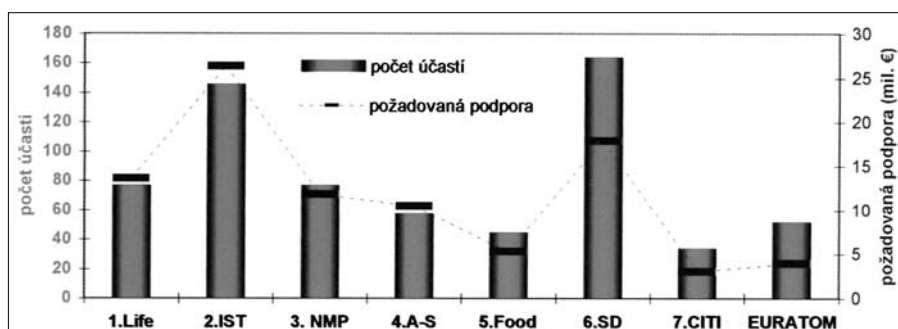

Graf 1 – Křivka ukazuje účasti států EU-27 v kontrahovaných projektech 6. RP (do července 2006), sloupce pak počet účastí připadajících na 1. mil. obyvatel. Novým členským státům příslušejí tmavé sloupce.
Zdroj: ECHO, číslo: 5/2007, Technologické centrum AV ČR, ISSN 1214-7982

V následujícím přehledu jsou uvedeny projekty 6. RP, které jsou v současnosti realizované na Univerzitě Palackého; jejich celkový finanční objem rozpočtů určených pro UP činí 1 073 812,57 €.

- Vacuolar Transport equipment for growth regulation in plants (VATEP)*; PŘF, Katedra buněčné biologie a genetiky, kontaktní osoba RNDr. M. Fellner, Ph.D., rozpočet pro UP 189 358,00 €;
- The transformation of Ashkenazi Jewish culture in the Early Modern Period (TAJCEMP)*; FF, Katedra germanistiky, kontaktní osoba prof. I. Fialová, Dr., rozpočet pro UP 134 544,00 €;
- New methods of assessing and shaping proprioceptive sensibility and movements aesthetics of the blind (AESTH-PRO)*; FTK, Katedra aplikovaných pohybových aktivit, kontaktní osoba prof. H. Válková, CSc., rozpočet pro UP 190 950,92 €;
- Optimisation and pre-validation of an in vitro test strategy for predicting human acute toxicity (A-CUTE-TOX)*; LF, Ústav lékařské chemie a biochemie, kontaktní osoba prof. J. Ulrichová, CSc., rozpočet pro UP 254 796,00 €;

- Quantum Information Processing And Communication in Europe (QUROPE)*; PŘF, Katedra optiky, kontaktní osoba prof. T. Opatrný, Dr., rozpočet pro UP 102 000,00 €;
- Development of a global network for secure communication based on quantum cryptography (SECOQC)*; PŘF, Katedra optiky, kontaktní osoba prof. M. Dušek, Dr., rozpočet pro UP 17 000,00 €;
- Continuous Variable Quantum Information with Atoms and Light (COVAQIAL)*; PŘF, Katedra optiky, kontaktní osoba prof. Z. Hradil, CSc., rozpočet pro UP 14 166,65 €;
- CD40 ligand-based modalities for the treatment of solid tumours (APOTHERAPY)*; LF, Ústav patologie, kontaktní osoba prof. J. Ehrmann, Ph.D., rozpočet pro UP 85 840 €;
- Mucosal Nano Vaccine Candidate for HIV (MUNANO-VAC)*; LF, Ústav imunologie, kontaktní osoba MUDr. M. Raška, Ph.D., rozpočet pro UP 20 157 €;
- Leafy vegetables germplasm, stimulating use (LEAFY VEG)*; PŘF, Katedra botaniky, kontaktní osoba prof. A. Lebeda, DrSc. rozpočet pro UP 65 000 €.

Graf 2 znázorňuje celkové počty účastí českých týmů v jednotlivých tématických prioritách 6. RP a v programu EURATOM.

Graf 2 – Počty účastí českých týmů (sloupce) a jimi požadovaná podpora (lomená čára) v jednotlivých prioritách 6. RP a v programu EURATOM.

Vysvětlivky: LIFE – vědy o živé přírodě, IST – Technologie informační společnosti, NMP – nanotechnologie, nové materiály a výrobní procesy, A-S – letecký a kosmický výzkum, FOOD – zdravé a bezpečné potraviny, SD – udržitelný rozvoj, CITI – občané a znalostní společnost

Zdroj: ECHO, číslo: 5/2007, Technologické centrum AV ČR, ISSN 1214-7982

Analýza účasti České republiky byla zpracována z časopisu ECHO, číslo: 5/2007, který vydává Technologické centrum AV ČR. Zájemci o všechny výsledky komparativní analýzy účasti ČR v 6. RP a v programu EURATOM najdou další informace je v uvedeném čísle časopise.

V současné době jsou vyhlášeny výzvy ze 7. rámcového programu; zájemci mohou o bližší informace kontaktovat pracovníky Projektového servisu UP.
Ing. Š. Uhlárová, Projektový servis UP

Kurz řízení výzkumu a vývoje a využití jejich výsledků v praxi

Projektový servis UP pořádá druhý pilotní běh kurzu řízení výzkumu a vývoje. Cílem kurzu je vzdělávat vědecko-výzkumné pracovníky a studenty v oblasti řízení výzkumu a vývoje a v aplikaci jejich výsledků v praxi. Kurz se skládá z pěti tématicky navazujících modulů, jež budou přednášeny v těchto termínech:

- Modul A: Financování výzkumu a vývoje – 26. 2. 2008;**
- Modul B: Projektový management zaměřený na výzkum a vývoj – 11. 3. 2008;**
- Modul C: Právní ochrana výsledků výzkumu a vývoje – 25. 3. 2008;**
- Modul D: Podnikání ve výzkumu a vývoji – 8. 4. 2008;**
- Modul E: Spin-off firma – 22. 4. 2008.**

Ke každému modulu proběhne jednodenní workshop. Studijní materiály obdrží účastníci v tištěné formě a budou rovněž přístupné na webových stránkách www.psuf.cz. V průběhu studia bude účastníkům k dispozici lektor, na kterého se budou moci obracet s dotazy prostřednictvím e-mailu a formou osobních konzultací. Účastníci získají osvědčení o absolvování kurzu. Studenti doktorského studia na Lékařské fakultě UP mohou získat tři kredity. Účast na kurzu je zdarma.

Co získají účastníci kurzu?

Poznanky v oblasti řízení výzkumu a vývoje; základní přehled v otázkách financování a managementu výzkumných projektů; právní povědomí o ochraně výsledků výzkumu a vývoje; přehled o možnostech podnikání v oblasti výzkumu a vývoje; studijní materiály; certifikát o absolvování; jako bonus obdrží všichni účastníci propagační předměty ESF.

Podrobné informace naleznete na našich internetových stránkách www.psuf.cz. Registrovat se můžete pomocí webového formuláře nebo telefonicky na čísle 585 631 425. Veškeré dotazy vám rádi zodpoví pracovníci Projektového servisu UP.

Budeme se těšit na vaši účast.

Ing. J. Skácel, projektový manager

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Kabinet judaistiky FF UP
srdečně zve na

Cyklus judaistických přednášek v zimním semestru:

- 20. 11. – T. Kraus: *Holocaust z pohledu české židovské zkušenosti*
  - 27. 11. – L. Hecht: *Fanny, Rahel, Amalia: Jewish Salonières in Vienna and Berlin*
  - 4. 12. – Z. Zudová-Lešková: *Rezistence československých Židů v době II. světové války*
  - 11. 12. – P. Pálka (téma bude upřesněno později)
- Přednášky proběhnou vždy v přednáškovém sále na tř. 1. máje 5 (1. patro) od 17 do 18.30 hod.
Občerstvení – například číše izraelského vína – zdarma.

ASC UP k oslavě

Mezinárodního dne studentstva

Akademik sport centrum UP uspořádá k Mezinárodnímu dni studentstva pod záštitou rektora UP prof. L. Dvořáka, CSc., ve středu **21. 11. 2007** tradiční již 47. ročník volejbalového turnaje vysokoškolských družstev. Pozváno je 18 fakult vysokých škol z ČR a SR včetně fakult UP. Turnaj se bude konat ve Sportovní hale UP od 8.30 do 16.00 hod.

Pořadatelé zvou na tuto významnou akci funkcionáře, učitele a studenty UP.

PhDr. A. Orlová, ředitelka turnaje

Transylvánský zápisník (VII)

Jen tak něco pozitivního

I dnes budu pokračovat v minule nastoleném cestovatelském kurzu. V první části příspěvku podniknu krátkou exkurzi do historie, poté se vydám po rumunských silnicích českým autem směrem na sever. Podělím se s vámi o své pocity z návštěvy měst Dej a Gherla, kostela ve Vadu i zámku v Bontidě.

Sobotní výlet studentů historie ke zřícenině hradu ve Florești (Cetatea Fetei) byl v mnohém poučný. Budete-li někdy nuceni organizovat nějakou exkurzi, možná zde načerpáte inspiraci. Celou akci-exkurzi, jež byla oficiálně nazvána studentský piknik (volný překlad), měl na svědomí učitel ze sekce středověkých dějin Radu Mărza. Setkal jsem se s ním již v Olomouci, a tady v Rumunsku nám dost pomáhá.

Hrad se nachází na kopci u první vesnice za Clujem. Na cestu jsme se tedy vydali příměstským autobusem. V globále proběhla celkem klidně. Co mne ale překvapilo, byl neobyčejně vysoký počet účastníků se studentů. I přesto, že po této akci následovalo dvoudenní volno (Švátke práce se zde pro jistotu slaví dva dny), účastnilo se výletu asi čtyřicet adeptů historických věd. A to i přesto, že jsme směřovali do lokality v zásadě nezajímavé. Největší šok jsem však utrpěl poté, kdy jsem s hrůzou zjistil, že celá exkurze byla postavená skutečně na pouhopouhé dobrovolnosti. Odměnou za účast mohl být maximálně dobrý pocit – žádné kredity! Až později jsem pochopil, proč tam vlastně bylo tak plno: šlo totiž hlavně o zábavu. A té není ani v Rumunsku nikdy dost.

Ale abych vše uvedl na pravou míru, v první části výletu se fakticky exkurzovalo. Z vesnice jsme se vydali na kopec, abychom zde zjistili, že z hradu zbylo jen kus věžní zdi, zbytek, jen asi sto let stojícího hrádku, milosrdně pohltit les... Studenti sice chvíli rumunsky brblali (vzhledem k tomu, že to bylo rumunsky, si to jen myslím), ale poté si vše vynahradili následným, poměrně pěkným výhledem do krajiny pastvin a listnatých lesů s výcnivajícími zasněženými vrcholky pohorí Apuseni. V ten moment se již také našlo místo pro další část programu; referát o historii místa jsme již měli za sebou, nebylo proč déle otálet.

Sešli jsme na pěknou louku, kde bylo ohniště. R. Mărzaovi se na batohu houpal v plátěné tašce kopačák, studenti začali vyťahovat klobásky, plechovky s pivem a systematicky se jali otrhávat všechny dostupné pruty v okolí. Začalo

mi svítat... Brzy nato se rozhořel oheň a vesele se peklo všechno možné. Vytvořily se vesele klábosící skupiny kamarádů, slunce svítilo, ptáci řvali, nikde žádné dacie ani rumunský pop – vážně, bylo to příjemné. Vše vyvrcholilo velkým fotbalovým zápasem historiků proti archeologům. I přesto, že terén nebyl nic moc, zapojila se do zápasu většina účastníků zájezdu. Děvčata se většinou pohybovala v obraně a stejně jako Radu Mărza vyrazila do nebezpečných brejků, kluci to nějak odběhali a všichni společně si zadělali na pořádnou žízeň spojenou se spáleninami různého stupně. Ve stínu lesa se pak ještě hrála soutěž à la Kufr, všichni se pohodově bavili a nebyť výrazné pobídky vedoucího akce, sedělo by se tam ještě hodně dlouho. Věřte, skutečně za nelibého mručení (!) se všichni zvedali k návratu. Tak, alespoň už vím, jak na typický rumunský piknik a jaké to je, když se ze školní akce nechce domů. Radu nám pak říkal, že bez pikniku a fotbalu si zdejší studenti nedovedou exkurzi vůbec představit. Prostě průtina, navíc hodná následování.

Se stejným učitelem jsme podnikli i další výlet, tentokrát na sever. Původně jsme měli sice jet na jih, do kláštera Rîmeț a Alba Iulia, ale bylo nám řečeno, že v těchto dnech je tam silnice sjízdná pouze pro off roady... Brzy poté, kdy jsme vyjeli z Cluje, zjistili jsme, proč se tam našemu průvodci s dosti zánořným vozem moc nechtělo. Hlavní cesta na sever do Baia Mare či do Moldavska sice sjízdná je – i pro tzv. normální auta – ale musím uznat, že i tak to byl místy slalom mezi pruhy či jízda krokem. Ostatně, o stavu rumunských silnic a balkánském způsobu jízdy zdejších řidičů se toho napsalo již mnoho, necítím potřebu cokoliv dodávat...

Naše první zastávka byla v Deji. K vidění je zde náměstí provinčního charakteru i významu, zajímavá, ale zavřená synagoga a ucházející gotický evangelický kostel z přelomu 15. a 16. století. Jinak celkem nic zvláštního. Chuť jsem si ale spravil po příjezdu ke gotickému kostelíku ve Vadu. Vad je celkem

zapadlá dědina, která se nachází severozápadně od Deje. Zmiňovaný kostel je ale skutečným skvostem. Postavili ho – někdy v době 14.–15. století – z peněz moldavského knížete Stefana cel Mare jako sídlo lokálního biskupa. Kamenná stavba s dřevěnou zvonící a šindelovou střechou mne zaujala především svou autenticitou a zdánlivou prostotou. Za zmínku jistě stojí i barevně pojednaná kamenná ostění všech dveří a ikony spolu s ikonostasem, byť pocházely „jen“ z 18. století. Stejně jako třeba skandinávské dřevěné kostely se může i tento pochlubit velmi citlivým zakončováním do okolní krajiny.

▲ Na správném pikniku se vždy něco peče na ohni; R. Mărza první zprava

Další „estetická bomba pak explodovala“ v Gherle,

což je město arménských přístěhovačů z 18. století, zase blíž Clujem. Je zde arménská katedrála, která poutá pozornost tím, že v závěři jsou všechny stěny poškrábané prosbami či díky za vyslyšené modlitby. Mnohem zajímavější je ale zdejší soubor měšťanských domů z téže doby. Tato stavení „pozdně barokního rázu“ vynikají zejména zajímavou fasádní barevností, zajímavě pojednanými ostěními kolem oken, stejně rozmanitými portály nade dveřmi, a především spojením městského domu s vesnickým stavením se vším všudy. V přední části najdete reprezentativní obytné prostory, na boku pak honosný vjezd do protáhlého hospodářského dvora a přilehlých zahrad. A k tomu všemu si představte ulice, které jsou lemovány lípami... Opravdu famózní urbanistický zážitek.

Poslední velké překvapení nás čekalo v druhé vesnici před Clujem zvané Bontida. Tato vesnice je podle mého názoru podobný „zapadák“ jako Vad, ale našemu průvodci jsem to raději neříkal. Ukázal nám totiž v této vesnici famózní barokní mlýn a zámek maďarského šlechtického rodu Bánffyů. Dnes je to v podstatě polorozpadlá zřícenina, v níž se docela líbilo nacistům, pak ruským vojákům, nakonec se zde usadila obdoba našeho bývalého JZD (v koňských stájích tu stály traktory a jiná zemědělská technika). Díky financím od prince Charlese (místo osobně navštívil) a několika maďarských nadací se vesnice jako Fénix probouzí z popela. Snad tu opět někdy budou k vidění stáje s pískovcovými žlaby, obytná část s kaplí, kuchyň a park se vzácnými dřevinami...

F. Jemelka ve spolupráci s M. Hronovou, foto M. Fingerová

▲ Gotický kostelík ve Vadu

K počtě J. L. Fischera...

utváření západního církevního společenství nebyl rodinný život důležitý, řekla prof. Nechutová s tím, že ti, kteří byli povoláni k následování Krista, na základě evangelijních vybidnutí spíše rodiny opouštěli. V odpovědi na otázku, zda se následující generace poučí ze zkušeností těch předchozích, pak závěrem uvedla: Dosavadní výsledek evropského kulturního vývoje ukazuje – a patří do něj samozřejmě i tehdejší české země – že ano, přinejmenším jsou schopny převzít formální vědění. Tak máme dodnes povědomí o svých kořenech v židokřesťanské kultuře a v antické tradici. Osobně se domnívám, že zmizí-li toto povědomí, jakože v explicitní podobě viditelně mizí, udělaly obě tradice

Dokončení ze str. 1

své. Jak s tímto spíše již jen tušeným základem a se zděděnými mravními devizami následující generace naloží a jakým způsobem na ně naváží, o tom nezbývá než s doufáním nakonec říci „Deus privideat“.

Tradici přednášek k počtě J. L. Fischera, která se uskutečňuje jako projev ocenění významu této osobnosti v historii UP, založila univerzita v roce 1994. Tuto přednášku, spojenou s finanční odměnou, může každoročně proslovit významná česká či zahraniční osobnost z kterékoliv vědní oblasti.

M. Hronová

Pozn. red.: Text celé výroční přednášky je možné zakoupit v prodejné skript UP (Biskupské nám.)

Hledáme studenty k náviku předtančení na plesu PříF!

Ples Přírodovědecké fakulty se koná v pátek 29. 2. 2008. Pokud byste měli čas, chuť a zájem na této legraci participovat, jste vřele vítáni. Návčivik bude zřejmě probíhat min. dvakrát týdně dvě hodiny v tělocvičně VŠK B. Václavka, přibližně od 7. 1. 2008.

S předběžnými přihláškami se ozývejte do 3. 12.

Na všechny vážné i nevážné zájemce se těší
L. Najmanová, Ochrana a tvorba ŽP 2N,
email: tany@cbx.cz, pospol.upol@email.cz,
tel. 585 638 442

Děs a bída UP poosmě – Nevěřte nikomu, komu je přes 30 a není na WoSu!

Motto: „Formulace ekologických hypotéz sahá od naprosto stupidních až po ty, které přinášejí hluboký vhled do problému. ... Okrajově informativní hypotézy typu „Hnízdění úspěch bude stoupat s velikostí lesní plochy“ mohou naznačit, jaký proces za sledovaným jevem stojí, když je někdo publikuje poprvé, ale sotva stojí za 200 řádků v časopise – a už vůbec ne za 20 stran, což je typické –, když o nich někdo píše podesáté, pojednácté, podvynácté... Příliš velká část ekologického výzkumu probíhá pod nálepkou „Já taky!“. Navzdory desítkám předešlých studií potravy jelena v jiných státech a sezonách se můžeme setkat s rozvláčným ekologickým článkem, který začíná slovy „Podzimní potravní zvyky jelence běloocasého zatím ve státě Maine nikdo nestudoval, proto jsem...“. Ověření nálezů předešlých studií je žádoucí a o tom, nakolik je studovaný jev obecný, je dobré vědět, a tak si taková práce možná i zaslouží být publikována jako krátká zpráva. Standardem v ekologii je však další zdouhavý článek, plný vaty, která přidává jen málo k tomu, co už bylo o tématu X u druhu Y v oblasti Z napsáno v tuctech jiných publikací...“

R. J. O'Connor 2000: Why ecology lags behind biology. *The Scientist* 14: 35–37

Kvalitním absolventem se student nestává jen tím, že projde houštím přednášek a peklem zkoušek. Snad ještě důležitější roli hraje zpracování bakalářské a diplomové práce. Nejde o to, že by mu v praxi bylo diplomové téma k něčemu samo o sobě (to sice může být, ale spíše vzácně). Řešení zadaného výzkumného tématu by totiž mělo studenta naučit všeobecným dovednostem, které potřebuje úplně každý obyvatel dnešní informační společnosti – sledovat literární a jiné mediální zdroje, kriticky je analyzovat, získávat vlastní data, prezentovat výsledky, argumentačně převádět atd. I proto je výběr školitele významný a může mít dalekosáhlé následky pro budoucnost absolventa.

Jak si vybrat školitele?

Výstížnou odpověď na tuto otázku přesně uvádí T. Opatrný (viz ŽUP 9/č. 3, str. 6). Zde bych rád zdůraznil pár dalších důležitých aspektů (bez nároku na úplnost).

Akademický titul by při výběru školitele neměl hrát roli vůbec. Vzhledem k tomu, jak gumová jsou kritéria na jejich udělování, říká titul o odborných schopnostech nositele v České republice velmi málo (sám titul používám jen „pasivně“ – např. když mi jej redakce ŽUP ke jménu zavile připsuje).

Má-li mít diplomová práce solidní úroveň, musí jí věst školitel, který má s podobnou prací – tedy výzkumem – zkušenost. Odborníkem se člověk samozřejmě nestává tím, že si přečte o výsledcích ostatních. Odborníkem se člověk stává pouze tím, že 1. sám aktivně badá a 2. badá úspěšně. Stejně jako se schopnost opravdu dobře běhat nepozná u obecních přeborech, ale na olympiádě, tak se schopnost úspěšně a kvalitně

badat nepozná podle publikací v lokálních časopisech. Základním a neoddiskutovatelným kritériem jsou impaktové (IF) časopisy. Jednoduše proto, že každý kvalitní časopis má svůj IF. Bude-li vám tedy potenciální diplomový vedoucí tvrdit, že publikuje kvalitní výsledky v přírodovědném časopise, který je dobrý či dokonce prestižní, ale nemá IF, můžete se mu s klidným srdcem vysmát. Stále jsme bohužel v situaci, kdy mnozí vnímají publikování v časopise XY jako úspěch, zatímco být podepsán pod článkem v téže periodiku považují ti, kdo v oboru něco znamenají, spíše za ostudu. IF je důležitý ne proto, že se počítá z průměrné citovanosti článku v daném časopise, ale proto, že čím vyšší IF, tím větší konkurence od ostatních autorů (a často i vyšší podíl odmítnutých rukopisů). Ty méně kvalitní se recenzními řízeními propadají z kvalitních vysoce impaktových časopisů do nekvalitního impaktového detritu. Právě tento tvrdý selekční proces je zárukou kvality.

Kvantita nemůže nikdy nahradit kvalitu. Zjistíte-li, že jeden potenciální vedoucí má 100 článků, zatímco druhý má „jen“ 10 článků, nemůžete z toho vyvodit, že ten první je „lepší“ než ten druhý – často to bývá právě naopak. I proto se nezajímáte o celkový počet článků, ani celkový počet impaktových článků. Věnujte pozornost tomu, v jakých časopisech váš potenciální vedoucí publikuje a především citovanosti jeho prací (samozřejmě s ohledem na stáří článku!). Je úplně jedno, jestli někdo publikoval v časopise s IF 0.3 (tedy v kategorii lidově známé jako „Loseriana & Niemandiana“) článků deset, padesát, nebo sto. Takovéto „levné“ body za snadné proklouznuté recenzním řízením se nepočítají. Pokud se vašemu potenciálnímu

vedoucímu nepodařilo publikovat v časopisech, které jsou v rámci jeho oboru na „špičce“ (tj. třeba v horní čtvrtině časopisů s nejvyšším IF v rámci oboru), jeho její práce asi za moc nestojí.

Důležitá je samozřejmě novost tématu. Opakování již vybadaného je přijatelné – ale v žádném případě by nemělo být samozřejmostí! – v tématech bakalářských a diplomových prací. Naopak je trapné, aby články typu „já taky!“ (viz motto) dominovaly v pracích disertačních, habilitačních a profesorských (viz ŽUP 17/č. 6, str. 8 a 17/č. 7, str. 7–8). I proto se hodí prolustrovat si potenciální školitele na WoS, jak to doporučuje T. Opatrný ve výše zmíněném textu (viz také ŽUP 9/č. 5, str. 5).

Zvláště opatrný bych byl, když vám bude potenciální školitel tvrdit, že články na WoS sice nemá, ale 1. zaručeně dělá na tématu, kterým za chvíli prorazí do světové špičky a/nebo 2. se tomu tématu věnuje sám na celém širém světě, a proto, že v oboru už nikdo další nedělá, není citován (je to na hranici uvěřitelnosti, ale i s takovýmto názorem jsem se už setkal!). Ad (1): Nevěřte na geniální outsidersy, typicky to jsou žvanilové, kterým chybí přehled v oboru i sebereflexe. Ad (2): Pamatujte: věda není o jednotlivostech, ale obecnostech. Žádné téma, které si zasluží badatelskou pozornost, nemůže nenavazovat na jiná témata a nemůže nemít dopad na příbuzné obory. Jak třetě píše J. Hošek v nedávno vydané knížce Saola: „Pokud se ve vědě kolem nějaké otázky rozhostí mlčení, neznamená to, že je zodpovězena, ale že prostě nikoho nezajímá“.

Pochopitelně existují popisná témata výzkumu, jehož výstup nebude kromě autora už nikoho dalšího zajímat. V zelené biologii jde o popisné práce typu „Květena Jindřichohradištska se zvláštním zřetelem k okolí Kardašovy Řečice“. Netvrdím, že by takové práce neměly vznikat, ale to, že by zásadně neměly vznikat na univerzitách, a už vůbec ne na univerzitách, které chtějí patřit mezi výzkumné univerzity (poněvadž popisné práce tak jako tak vznikají v rámci biologických olympiád na gymnáziích). Zvolením tématu podobné kategorie jako studenti ztrácejí čas, nic nového se nenaučíte a v praxi se těžko uplatníte.

Hlavní autor, spoluautor, nebo „do poděkování“?

V okamžiku, kdy výsledkem vaší práce se školitelem je něco zajímavého a publikovatelného, může začít noční můra, s níž se snad setkal každý badatel – problém spoluautorství. Vědci jsou cháska ješitná a o autorství se buď dělit nechťejí, nebo je naopak nabízejí – samozřejmě ne z lásky k bližnímu, ale kvůli oplacení (mimořádně, právě proto je nutné brát při hodnocení uchazečů o akademické tituly ne počet článků, ale i řadu dalších doplňujících ukazatelů včetně počtu spoluautorů – viz ŽUP 17/č. 7, str. 7–8). Nepřekvapivě dochází ke konfliktům, kdy se jména přesouvají nejen v seznamu autorů, ale i mezi kolonkou „autoři“ a „poděkování“. Kromě jasného a všeobecně uznávaného pravidla „Kdo píše rukopis, je prvním autorem, bez ohledu na jeho ostatní příspěvek ke studii“ badatelé v dalších otázkách autorství často tápou.

Přitom existuje vodítko – „Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals“ – které jasně specifikuje, jaký přínos pro spoluautorství stačí, a jaký ne (<http://www.icmje.org/index.html>). Stručně shrnu: **Za autora se považuje ten, kdo k dané studii významně myšlenkově přispěl, tedy vymyslel hypotézu a designoval experimenty, získával a analyzoval data**

Pár slov o Žurnálu UP

Žurnál UP se dožil sedmnáctého ročníku. Je dítkem Listopadové revoluce na naší univerzitě a během let změnil svůj vzhled i obsah. Z původního dvoulistového oznamovatele směrnic, pokynů a různých akcí fakultám a pracovním se proměnil v informační prostředek víceméně ustáleného obsahu a vzhledu. Jeho účel se však během let nezměnil – být pojítkem mezi fakultami, pracovišti, veřejností, prostředkem vlnivé a přátelské otevřenosti. Přispívají do něj pracovníci univerzity obce – akademičtí i neakademičtí, občas i studenti. A to dobrovolně, bez honoráře. Patří jim za to dík. V dnešní době všeobecného honu za peněží to něco znamená.

Žurnál je „podnikovým“ časopisem UP. Od svého vzniku však funguje v podstatě nezávisle, bez jakékoli cenzury ze strany vedení univerzity. Jistá autocenzura tu ovšem působí, jakpak by ne. Vždyť v redakci a redakční radě ŽUP jsou lidé, kteří svou alma mater mají rádi, těší se z jejich úspěchů a záleží jim na jejím dobrém jménu.

Žurnál otiškuje prakticky všechno, co jeho redakce dostane a týká se naší univerzity. Je tedy určitým měřítkem a obrazem ochoty univerzity obce ke komunikaci, její vůle nebyť v izolaci, oslovit veřejnost a dozvědět se, co se děje na fakultách, pracovištích a dalších složkách UP. Vážíme si toho, že se v Žurnálu objevují práce jen častěji články akademických funkcionářů. Čtenáře může zajímat, že Žurnál je rozeslán Ministerstvu školství, vysokým školám, olomoucké radnici, krajskému úřadu, regionálním médiím, místním gymnáziím a dalším institucím. Stává se, že zpráva v Žurnálu je podnětem a uplatní se v tisku, rozhlasu nebo televizi. Nemělo by se ale stávat, že redakce ŽUP se dovidá o nějaké události na UP až ze státních médií.

Žurnál je vlastně kronikou porevolučního vývoje UP. Šestnáct svazků dosud vydaných ročníků (každý o cca 32 číslech) a uložených v Archivu UP může být zdrojem informací historikům českého vysokého školství o skvělém rozvoji i problémech naší univerzity v podmínkách svobodného a demokratického státu.

Všichni víme, že univerzita je svou podstatou, historicky, institucí konzervativní. Ctí tradici a ke změnám a novotám přistupuje zdrženlivě a spíše váhavě. Jáká je to výhoda či nevýhoda v prostoru evropských vysokých škol, vědí patrně ti, kdo porovnávají funkční strukturu a úroveň naší alma mater se zahraničními univerzitami. Nerozhodně se někdo z povolanych o tom napsat? Žurnál by uvažoval více o výsledcích kateder, ústavů, klinik i ostatních pracovišť UP na poli modernizace, inovace, stylu řízení, o pracovní produktivitě a kvalitě dosažených výsledků, o zkušenostech ze zahraničních stáží, o úspěších jednotlivců a skupin ve vědách a umění, sportu atp. Byly by určité povzbudivé a leckde i radostné.

Chtěl bych ještě říci, že doba nedostatku příspěvků v Žurnálu již minula. Naopak, obě redaktorky mívají leckdy problém, jak do chystaného čísla vměstnat texty s neodkladným, opravdu aktuálním obsahem. Stále ovšem trvá nouze o příspěvky napsané čtivě, srozumitelně, bez použití slovní vaty, suchého jazyka či dlouhých, mnohařádkových souvětí. Není v možnostech redakce všechny texty vždy přepracovávat, v krajních případech je lze pouze krátit. Ostatně i drobná úprava a redakční krácení textu budi mnohdy nevoli a zvyšuje některým autorům krevní tlak.

Prof. M. Hejtmánek, předseda redakční rady ŽUP

Dokončení na str. 8

Proč jsou studenti stále méně gramotní?

Nejdříve bych chtěl odmítnout argumenty typu – to za našich mladých let nebyvalo... aby student nevěděl to či ono. V očích a představách starých bývali mladí skoro vzdělanější, než bývali oni ve svých mladých letech. Daly by se shledat důvody, proč si staří tohle myslí; důvody povětšinou subjektivní, o nic objektivního se neopírající. Diskuse na tohle téma představuje mezigenerační seriál tekoucí novodobou historií už stovky let.

V oné diskusi se objevil nový fenomén. Vlastně ne úplně nový, existoval vždycky. Nová je jeho kvantita. Tou je skutečnost, že demografie vzdělávání nabírá v posledních několika málo desetích let tempo přírůstků studentů na středních i vysokých školách předtím nebývalé. Česká postkomunistická společnost tím reaguje na jisté objektivní potřeby vyvolané nutností dohánět západní svět – ale také na důvody politické, ve snaze napodobovat jisté znaky společenského dospívání, považované za parametry demokracie; s plánováním společenských potřeb se z vaničky se špinavou vodou vylévá i dítě racionálního řízení. Jakkoli je dnes každý třetí Čech manažerem absolvovalším kratší či delší kurz žvandání o managementu, slovo řízení působí staromilsky až zpátečnický. Kolik potřebuje společnost jakých odborníků? – to je otázka, kterou si zakazuje vyslovit i ministerstvo školství a tělocviku, za

produkcí takových odborníků odpovědné. Oficiální filozofie zřejmě říká, že tuto potřebu určí trh. Samozřejmě za několik let, snad pět, snad deset či dvacet. Je to podobné, jako když se generálové připravují na příští válku, využívající poznatků z války minulé.

Vzdělávací politiku, pokud jde o její demografickou část, určuje konfrontace dvou procesů – zájem o studium toho kterého oboru na jedné straně a kapacity škol, vzdělávání nabízejících, na straně druhé. České vysoké i střední školy dnes ještě předstírají, že uchazeče o studium testují; jejich znalosti a schopnosti. Pravda je taková, že testování probíhá jenom v té míře, v jaké to dovoluje přepis poptávky nad nabídkou. Pro oba typy škol je rozhodujícím kritériem potřeba naplnit jejich kapacity; proto vezmou všechno, aby svou kapacitu využili. Existence soukromých škol způsobuje, že selekce podle kvality uchazečů se stává fikcí, o výběru se mluví jenom proto, aby to nevypadalo tak zoufale.

Objektivní důvody dnešní situace podává pohled na inteligenci křivku; a středněpodobnostní rozdělení inteligence v populaci uchazečů o studium. Rozdíl oproti minulosti je podstatný; kde se ještě před sto lety pracovalo se subjekty z pravého konce škály, s oblastí jedinců s vysokou inteligencí, musí dnešní vysoké školy sahat k průměru, a střední školy až hluboko do oblasti podprůměrných. Protože mít dostatek studentů je pro školy otázkou života a smrti, musí nutně snižovat požadavky na studenty kladené. Nemohou si dovolit zbavovat se jich. Rozdělení populace uchazečů o studium podle inteligence je velice blízké jejímu rozdělení podle schopnosti abstraktně myslet. Ta pozitivně koreluje se vztahem k matematice a disciplinám přírodovědným a technickým, které matematika a logika podporují. Tím, že střední i vysoké školy nabírají uchazeče z oblasti nezájmu o matematiku a logiku, klesá i zájem o studium na školách, kde je talent u abstraktnímu myšlení nutností. Už několik let školy takový nezajem registrují. Zatímco se koná nával na školy abstraktně nenáročné, na práva, psychologii a nejrůznější studia humanitní, která úspěšně zvládnout si troufá i nevalný žák, obory s ingerencí matematiky a logiky zejí prázdnotou. Manifestuje se to dokonce i nezajmem o studium matematiky a přírodních věd v samotných učitelstevských oborech. S jistým časovým odstupem se to nutně podepíše na klesající kvalitě učitelů, kterážto sestupná spirála se bude dále roztlačet. Pořád ještě se ze slovníku nevytratil pojem elita. Jde o slovo používané v jistých kontextech – třeba elita politická. Myslím, že už nikdo nespojuje s takovou elitou pojem elita intelektuální. Jde o elity finanční a razantní bažením po moci. Časem bude jistě docházet k pokračujícímu rozměňování pojmu gramotnosti – v USA je gramotnost definována jako schopnost bezchybně vyplnit formulář daňového přiznání.

Prof. S. Komenda

Děs a bída UP po smění...

Dokončení ze str. 7

a psal rukopis. V ideálním případě by se každý z autorů měl podílet na každém z těchto kroků. V reálném světě se práce často dělí podle specializace spoluautorů, ale klíčem k autorství je myšlenkový přínos, nikoli mechanická práce podle pokynů něhoho jiného. Jak se zdůrazňuje v přehledu požadavků biomedicínských časopisů „pouhé financování, sběr dat nebo jen obecný dohled nad výzkumnou skupinou nejsou důvodem ke spoluautorství“. Každý z autorů musí být navíc schopen studii veřejně prezentovat, vysvětlit a obhájit.

Aplikace těchto kritérií na diplomky mi připadá poměrně přímočará. Uvedu alespoň dva extrémní případy (tedy ty méně konfliktní, a tudíž snadno řešitelné). 1. Student přijde s vlastním návrhem výzkumu, sesbírá většinu nebo všechna data, zanalyzuje je statisticky, napíše první verzi rukopisu. Školitel poradí s designem studie, poskytuje konzultace, případně opraví statistiku a okomentuje rukopis. Závěr: student by měl být jediným autorem článku, školitel patří do poděkování. 2. Školitel vypíše téma, naplánuje design studie, zanalyzuje data, napíše rukopis. Student sesbírá data, nepřispěje ke studii po myšlenkové stránce, rukopis nepíše (neumí třeba anglicky), nebo jen „doladí“. Závěr: školitel je jediným autorem článku, student patří do poděkování.

Samozřejmě, že většina případů bude – jak už to tak u organických systémů od měňavky po studenta bývá – někde napůl. V každém případě ale máme jasné vodítko – pouhý „sběr dat...“ není důvodem ke spoluautorství“. Na vědecké práci se cení schopnost vymyslet nové hypotézy, postupy či metodiky, ne práce stylu „cvičená polo-opice“. Podobně jako tomu bývá u solidní spolupráce mezi vědci, měli by se vždy školitel s diplomantem jasné dohodnout na dělbě práce i na dělbě autorství potenciálního publikačního výstupu.

Doc. T. Grim, Katedra zoologie a Ornitologická laboratoř PŘF UP

Pozn. red.: „Zavilost“ redakce, resp. uplatňované pravidlo uvádět u všech autorů jejich hlavní tituly jednotně, vyplývá ze zkušenosti, že míra lpění na údajích před a za jménem je mezi členy akademické obce UP velmi různá až protikladná.

14.–17. LISTOPADU

V. mezinárodní konference Pohyb a zdraví. FTK.

19. LISTOPADU

LA ROSA ENFLORRECE – Růže rozkvétá. UC UP, Kaple Božího Těla, 19 hod.

19.–20. LISTOPADU

Zaostřeno na rakouský film II. UC UP, Filmový sál. Více na www.pastichefilmz.org_blank.

20. LISTOPADU

JUDr. T. Kraus: Holocaust z pohledu české židovské zkušenosti. Přednáškový sál (tř. 1. máje 5), 17 hod.

Diplomový klavírní koncert L. Zapletalové. UC UP, Kaple Božího Těla, 18 hod.

Prof. S. Corduas: Po stopách nezachytitelného autorského stylu Bohumila Hrabala. FF UP, Katedra bohemistiky, učebna č 18, 18.30 hod.

A. Stroganov: Ornitologie. Malá scéna Zlín. UC UP, Divadelní sál, 19.30 hod.

21. LISTOPADU

Přístup k osobám se specifickými potřebami v zemích EU z pohledu vzdělávání dospělých. Konference. PdF UP, aula, 9 hod.

Mgr. V. Joza (Katedra botaniky PŘF JU): Duby(Quercus) v přírodě ČR – první přiblížení. Přednáška. PŘF UP (Slečtitelů 11), velký přednáškový sál, 16.30 hod.

Pocta sv. Cecilie. UC UP, Kaple Božího Těla, 18 hod.

Paraplíčka z Cherbourgu. Filmový klub. UC UP, Filmový sál, 20 hod.

Sto zvířat – nové CD: Rozptýlení pro pozůstalé. U-klub, 20 hod.

22. LISTOPADU

Moravský kazuistický seminář. Seminář. Posluchárna Neurologické kliniky FNO, 15–19 hod.

22.–23. LISTOPADU

Festival vzdělávání dospělých AEDUCA 2007. UC UP.

Platónovo Symposium v antické tradici. Konference.

Olomoucký fyzikální kaleidoskop. Seminář pro středoškolačky. PŘF UP (tř. 17. listopadu 50), 9 hod.

Angličtina na 1. stupni ZŠ. ZŠ. Britské centrum, 9 hod.

-red-

Brus jazyka českého

Zajímavosti

Některé slovní obraty jsou typické spíš pro mluvenou řeč a v psaném textu se vyskytují sporadicky. Jedním takovým slovním spojením, kterým přednášející uvádí příkladový materiál nebo poznámku na okraj, je konkrétní obrat „pro vaši zajímavost“. Jako by tím říkal, že se mu posluchači (posluchačky) jeví zvlášť zajímaví, a proto jim ještě něco řekne. To ale (snad) nemá na mysli. Zajímavý by měl být obsah uváděného sdělení, přednášející ho sděluje posluchačům pro zajímavost věci. Spojení „pro vaši zajímavost“ nesprávným způsobem zřejmě naznačuje, že to, co teď přednášející řekne, bude jistě posluchače zajímat. Nebo že to aspoň předpokládá.

Jak tedy vložit do výkladu a vypíchnout nějakou zajímavost? Pokud chce přednášející jen sdělit poznámku na okraj, pak ji uvede slovy „pro zajímavost:“ s intonační dvojtečkou před vlastním sdělením. Chce-li však atakovat posluchače, pak má řadu možností, např. „mohlo by vás zajímat, že...“, „bude vás zajímat, že...“, „mělo by vás zajímat, že...“.

Horší je, pokud je fráze „pro vaši zajímavost“ následovaná pokračováním nezajímavého výkladu pouhým výplňkovým obratem, při němž si posluchači dělají čárky, kolikrát jej přednášející použil.

-purista-